

een langdurige rechtszaak, die eindigde in vonnissen van februari en maart 1895, waarbij B & W in het ongelijk werden gesteld, de instelling werd erkend als bijzondere instelling van weldadigheid en weer in het bezit kwam van haar eigendom, met name van het grote pand op de Hoogstraat en een deel van de inventaris daarvan.²⁶⁾ Tot teleurstelling van juristen die de zaak graag tot in het hoogste ressort uitgevochten hadden gezien, wist Muller vervolgens een overeenkomst tussen de instelling en B & W van Rotterdam tot stand te brengen, waarbij de eerste het pand op de Hoogstraat - voor de gemeente onmisbaar - aan haar afstond voor een bedrag van f 78.000,-.²⁷⁾ Daarmee werd aan de Gerard Scholtenstraat een nieuw Heilige Geesthuis gebouwd, dat op 1 april 1898 in gebruik werd genomen.²⁸⁾

Het boek over die instelling, het door Muller samengestelde *Het Heiligegeesthuis in Rotterdam*, verscheen in 1896. Neef Muller Fzn, een man die echt wel kritisch stond ten opzichte van Samuels publicaties, typeerde het als een voortreffelijk werk. Het is in de eerste plaats een bronnenpublicatie, maar daarnaast biedt het in de inleiding een uitstekend overzicht van de geschiedenis van de instelling. Lijsten met de namen van regenten en ander personeel completeren het geheel, dat onmisbaar is voor wie zich met de geschiedenis van de middeleeuwse armenzorg in Rotterdam wil bezighouden.

Het is hier niet de juiste plaats om alle geschriften van Muller te bespreken. Het zijn er vele. De lijst ervan is te vinden in zijn hiervóór al genoemde necrologie door Van Rijckevorsel, waarin ook een kritische bespreking van Mullers werk wordt gegeven. Een deel ervan betreft Rotterdamse bestuurlijke kwesties, hangt samen met zijn functies als raadslid en wethouder, een ander deel met zijn lidmaatschap van Provinciale Staten van Zuid-Holland (1898-1910). Zij vallen buiten het kader van dit artikel, waarin het gaat over Muller als beoefenaar van Rotterdams geschiedenis. Dat laatste houdt tevens in, dat niet gesproken zal worden over zijn juridische publicaties inzake grondwetsherziening en troonopvolging, en evenmin over zijn studies betreffende volksnamen op de Tabula Peutingeriana of over de Civitates van Gallië.²⁹⁾ Dan nòg blijft er voldoende belangrijk werk over.

Bij zijn bestudering van Rotterdams geschiedenis ging Muller uit van het principe dat een goede beschrijving daarvan eerst mogelijk zou zijn wanneer twee voorbereidende werkzaamheden voltooid waren: ten eerste het verzamelen van alle gegevens - oor-